

UCHWAŁA
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

z dnia 12 października 2012 r.

**w sprawie uznania projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady
w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi
oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów
muzycznych na potrzeby ich wykorzystania na internetowym polu eksploatacji
na rynku wewnętrznym za niezgodny z zasadą pomocniczości**

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie art. 148cc Regulaminu Sejmu stwierdza, że projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych na potrzeby ich wykorzystania na internetowym polu eksploatacji na rynku wewnętrznym (COM(2012) 372 final) nie jest zgodny z zasadą pomocniczości, o której mowa w art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej. Projekt ten narusza zasadę pomocniczości, ponieważ proponowana dyrektywa nie zapewnia osiągnięcia celów zamierzonego działania na poziomie Unii w sposób lepszy niż działania podejmowane na poziomie krajowym. Uzasadniona opinia zawierająca powody, dla których Sejm uznaje, że projekt nie jest zgodny z zasadą pomocniczości, stanowi załącznik do uchwały.

MARSZAŁEK SEJMU

/ – / Ewa Kopacz

Uzasadniona opinia Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 12 października 2012 r. zawierająca powody, dla których Sejm uznaje, że projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych na potrzeby ich wykorzystania na internetowym polu eksploatacji na rynku wewnętrznym nie jest zgodny z zasadą pomocniczości

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, po rozpatrzeniu projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych na potrzeby ich wykorzystania na internetowym polu eksploatacji na rynku wewnętrznym (COM(2012) 372 final), stwierdza, że projekt ten nie jest zgodny z zasadą pomocniczości, o której mowa w art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Projekt ten narusza zasadę pomocniczości, ponieważ proponowana dyrektywa nie zapewnia osiągnięcia celów zamierzonego działania na poziomie Unii w sposób lepszy niż działania podejmowane na poziomie krajowym.

Komisja Europejska deklaruje, że celami dyrektywy są: konieczność usprawnienia funkcjonowania organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, ochrona interesów członków organizacji zbiorowego zarządzania, podmiotów praw autorskich oraz osób trzecich, koordynacja krajowych przepisów dotyczących warunków podejmowania działalności w zakresie zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, a także usprawnienie mechanizmu udzielania licencji wieloterytorialnych (motywy 4–7 preambuły do dyrektywy). W ocenie Sejmu projekt nie realizuje tego celu „lepiej” – w rozumieniu art. 5 ust. 3 TUE oraz art. 5 Protokołu (nr 2) w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności, załączonym do TUE oraz Traktatu o

funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE) – niż państwa członkowskie działające obecnie w oparciu o przepisy krajowe.

W odniesieniu do zarządzania i przejrzystości organizacji zbiorowego zarządzania należy stwierdzić, że analiza projektu nie prowadzi do wniosku, by państwa członkowskie nie były w stanie wystarczająco dobrze regulować albo nadzorować wewnętrznych cywilnoprawnych stosunków łączących organizacje zbiorowego zarządzania z twórcami lub wewnętrznego ustroju tych organizacji. Cel stawiany przez Komisję Europejską, związany z zapewnieniem przejrzystości organizacji zbiorowego zarządzania, może równie dobrze być osiągnięty na poziomie prawa krajowego, chociaż w praktyce może to wymagać wprowadzenia zmian w ustawodawstwie krajowym. Nie ma jednak przesłanek uzasadniających stwierdzenie, że taki cel nie może zostać zrealizowany przez państwa członkowskie działające samodzielnie zwłaszcza, że przykład Polski dowodzi możliwości osiągnięcia go w pełni lub lepiej niż w projekcie dyrektywy już na obecnym etapie. Ponadto, po przeanalizowaniu projektu należy dojść do wniosku, że projekt może prowadzić do obniżenia:

- poziomu ochrony wolności gospodarczej poprzez nałożenie nowych obowiązków na organizacje zbiorowego zarządzania,
- poziomu ochrony autonomii prywatnej poprzez nałożenie licznych, choć nie w pełni precyzyjnie określonych obowiązków kontraktowania oraz ustanowienie praw kształtujących jednostronnie stosunki cywilnoprawne, a przede wszystkim zobowiązanie państw członkowskich do określenia ustroju organizacji zbiorowego zarządzania w sposób właściwy prawu spółek kapitałowych (art. 7 projektu dyrektywy), co podważa podstawę działania tych organizacji na zasadach prawa o stowarzyszeniach,
- poziomu ochrony praw autorskich poprzez zezwolenie na delegowanie kompetencji organizacji zbiorowego zarządzania na inne podmioty w nieograniczonym zakresie (art. 27 projektu dyrektywy).

W odniesieniu do udzielania licencji wieloterytorialnych na wykorzystywanie utworów muzycznych na internetowym polu eksploatacji projektodawca nie wykazał, dlaczego działania Unii Europejskiej w tym zakresie miałyby być skuteczniejsze. Nie wyjaśniono również, dlaczego Komisja Europejska nie podejmuje działań mniej dolegliwych, zmierzających do koordynacji współpracy państw członkowskich w odniesieniu do udzielania licencji.

W opinii Sejmu, przedstawione przez Komisję Europejską uzasadnienie zgodności projektu dyrektywy z zasadą pomocniczości nie jest wystarczające. Założenie zgodności, wskazane w motywie 42 preambuły do dyrektywy, również nie poddaje się racjonalnej weryfikacji.

Podsumowując, w ocenie Sejmu projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych na potrzeby ich wykorzystania na internetowym polu eksploatacji na rynku wewnętrznym (COM(2012) 372 final), narusza zasadę pomocniczości.